

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان
معاونت تحقیقات و فناوری

آیین نامه هسته های پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند ۱۴۰۱

مصوب دهمین جلسه شورای پژوهشی و برنامه ریزی دانشگاه

مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۰۲

مقدمه

این آیین‌نامه در راستای اسناد بالادستی باهدف تبیین شرایط و ضوابط ایجاد و فعالیت‌های هسته پژوهشی می‌باشد که در راستای انسجام‌بخشی به برنامه‌های پژوهشی متخصصان در زمینه‌های مشترک و دستیابی به حداقل یک محصول قابل سنجش و ارزیابی تشکیل می‌شود تا از طریق پژوهش‌های نوآورانه در مرزهای دانش و فناوری فعالیت کنند. لازم است تولید محصول مبتنی بر اصول علمی و در جهت خلق ثروت بوده و یا قادر به پاسخگویی به بخشی از نیازهای بخش سلامت جامعه باشد.

تعریف هسته پژوهشی

هسته پژوهشی به مجموعه فعالیت‌های منسجم و هدف‌دار پژوهشی اطلاق می‌شود که برای رسیدن به حداقل یک محصول قابل سنجش و ارزیابی در طول زمانی مشخص تعریف شده باشد. این محصول الزاماً می‌بایست مبتنی بر اصول دانش‌محوری و دانش بنیانی و در جهت خلق ثروت بوده و یا حداقل یکی از نیازهای حوزه سلامت جامعه را پاسخگو باشد.

از مهم‌ترین دلایل ایجاد هسته‌های پژوهشی، تمرکز فعالیت‌های تحقیقاتی دانشگاه بر یک یا چند مشکل حوزه سلامت و یا حیطه‌های کارآفرینی است تا ضمن تقویت زیرساخت‌ها برای حل مسئله بتوانند با انضباط مالی بیشتر امکان دستیابی به هدف تعیین شده را تقویت نمایند.

اهداف هسته پژوهشی

هسته پژوهشی متشکل از گروهی پژوهشگر با محوریت یکی از اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند می‌باشد که به منظور انجام پژوهش‌های مشخص، دامنه‌دار و هدفمند بر اساس برنامه راهبردی دانشگاه تشکیل می‌گردد. مهم‌ترین اهداف هسته‌های پژوهشی دستیابی به حداقل یکی از موارد زیر می‌باشد:

- فراهم نمودن محیطی برنامه محور جهت افزایش توان علمی دانشگاه و دستیابی روزافزون به یافته-

های علمی نوین و ارتقای سهم دانشگاه در گسترش مجموعه فعالیت‌های پژوهشی کشور

- ایجاد و تقویت دانشگاه در کسب مرجعیت علمی مرتبط با موضوع هسته

- انجام پژوهش‌های فناورانه و ایجاد زمینه لازم جهت تبدیل علم به ثروت متناسب با تخصص هسته پژوهشی
- توسعه فعالیت‌های پژوهشی با رویکرد تیم محور و با همکاری سایر رشته‌ها
- انجام پژوهش در جهت کمک به حل مسائل و معضلات موجود در جامعه و انتشار مقالات مرتبط
- ارتقای شاخص دانشگاه در نظام‌های رتبه‌بندی داخلی و بین‌المللی
- بهبود بهره‌گیری و استفاده از کلیه ظرفیت‌های آزمایشگاهی و تحقیقاتی مراکز و تأسیس شرکت‌های دانش بنیان بر مبنای هسته‌های پژوهشی
- ایجاد و تولید محصولات دانش بنیان و بهبود روش‌های کسب و کار
- هدفمند کردن شرکت افراد در کارگاه‌ها و فرصت‌های مطالعاتی در راستای حل مسئله هسته‌ها
- بهبود جذب نیروی انسانی متخصص از جمله جذب پژوهشگر پسادکتری مبتنی بر نیازهای پژوهشی هسته‌ها

ارکان هسته پژوهشی

هر هسته پژوهشی متشکل از یک هسته مرکزی (با محوریت یکی از اعضای هیات علمی دانشگاه)، و مشارکت سایر اعضای هیات علمی، کارشناسان و دانشجویان تحصیلات تکمیلی داخل یا خارج دانشگاه به عنوان عضو هسته پژوهشی می‌باشد.

ماده ۱- هسته مرکزی

هسته مرکزی از حداقل ۳ عضو اصلی هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند و یا سایر دانشگاه‌های داخل و خارج کشور با سوابق پژوهشی مطلوب و مرتبط با اهداف هسته تشکیل می‌شود.

تبصره ۱- یک نفر از اعضای هسته مرکزی به عنوان رئیس هسته پژوهشی انتخاب می‌گردد. رئیس هسته پژوهشی می‌بایست از اعضای هیات علمی رسمی/پیمانی دانشگاه انتخاب گردد. بدیهی است رئیس هسته پژوهشی مسئولیت برنامه‌ریزی، پیگیری امور اداری و مالی هسته، نظارت بر فعالیت-

های اعضای هسته پژوهشی و همچنین ارائه گزارش پیشرفت برنامه‌های هسته را بر عهده خواهد داشت.

تبصره ۲- حداکثر یک سوم اعضای هسته مرکزی می‌تواند از اعضای هیات علمی سایر دانشگاه‌های داخل یا خارج کشور باشد.

تبصره ۳- پیشنهاد می‌گردد حداقل یک نفر از اعضای هسته مرکزی دارای مرتبه علمی استادی باشد. شایان ذکر است که هر استاد تنها در یک هسته مرکزی می‌تواند عضویت داشته باشد.

تبصره ۴- اعضای هسته مرکزی می‌بایست در مجموع حداقل ۳ مقاله ISI یا Pubmed مرتبط با موضوع هسته پژوهشی به عنوان نویسنده اول یا مسئول داشته باشند.

تبصره ۵- اعضای هسته مرکزی می‌توانند تنها در یک هسته پژوهشی به عنوان عضو اصلی فعالیت داشته باشند. بدیهی است که فعالیت پژوهشی آن‌ها در سایر هسته‌های پژوهشی بلامانع است.

ماده ۲- سایر اعضای هسته پژوهشی

علاوه بر هسته مرکزی، سایر اعضای هیات علمی، کارشناسان و دانشجویان تحصیلات تکمیلی داخل یا خارج دانشگاه می‌توانند عضو هسته پژوهشی باشند.

تبصره ۱- دانشجویان تحصیلات تکمیلی و همچنین کارشناسان دانشگاه به تشخیص هسته مرکزی، می‌توانند عضو هسته‌های پژوهشی باشند.

تبصره ۲- در صورت امکان ۲۰ درصد از اعضای هسته پژوهشی از دانشکده‌های متفاوت انتخاب شوند.

شرایط و مراحل تشکیل هسته پژوهشی

هسته پژوهشی بنا به تقاضای یک عضو هیات علمی رسمی/پیمانی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند و با رعایت شرایط و مراحل زیر تشکیل می‌گردد.

۱) عضو هیات علمی متقاضی با معرفی سایر اعضا هیات علمی با تخصص‌های مشابه و یا مکمل و پژوهشگران داخل و خارج کشور (حداقل ۵ نفر)، برنامه پژوهشی قابل توجیه در زمینه تخصصی خود را برای تشکیل هسته پژوهشی به معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه ارسال می‌کند (پیوست ۱).

تبصره ۱- هدف و عنوان هسته پژوهشی باید متناسب با نیازهای علمی، پژوهشی و صنعتی کشور و در جهت توسعه دانشگاه در زمینه تولید محصولات فناورانه باشد.

تبصره ۲- لازم است هسته پژوهشی برنامه عملیاتی مدون در راستای اهداف پژوهشی دانشگاه خود داشته باشد.

۲) درخواست ارائه‌شده در شورای پژوهشی و برنامه‌ریزی دانشگاه مطرح و پس از تأیید اولیه آن مراتب به متقاضی تشکیل هسته پژوهشی اعلام خواهد شد.

۳) پس از تأیید اولیه برنامه هسته پژوهشی در شورای پژوهشی و برنامه‌ریزی، شرایط افراد متقاضی برای تشکیل هسته در معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۴) هسته پژوهشی پس از تأیید صلاحیت علمی اعضاء هسته مرکزی متقاضی تشکیل هسته توسط شورای پژوهشی و برنامه‌ریزی دانشگاه به رسمیت شناخته‌شده و مورد حمایت قرار می‌گیرد.

۵) رئیس هسته با نظر اعضای هسته مرکزی انتخاب‌شده و تمام فرآیندهای اداری هسته از طریق ایشان انجام می‌شود.

تبصره ۱- تمامی تعاملات اداری معاونت با هسته‌ها از طریق رئیس هسته صورت خواهد گرفت. بدیهی است هسته‌ها در ایجاد ارتباط با افراد و نهادهای حقیقی و حقوقی داخل و خارج دانشگاه به صورت مستقل عمل نموده ولی موارد حقوقی و مالی هسته با نظارت معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه انجام خواهد شد.

تبصره ۲- رئیس هسته پژوهشی به مدت دو سال (به صورت قابل تمدید) با حکم معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه منصوب می‌شود.

تبصره ۳- احکام اعضای هسته مرکزی توسط معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه صادر می‌گردد.
(۶) هسته پژوهشی برای پنج سال مجوز فعالیت دریافت می‌نماید و تمدید فعالیت آن منوط به ارائه کارنامه فعالیت‌های پژوهشی مورد تأیید شورای پژوهشی و برنامه‌ریزی دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۱- نظارت بر عملکرد سالانه هسته‌های پژوهشی بر اساس شاخص‌های مربوطه، بر عهده شورای پژوهشی و برنامه‌ریزی دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۲- چنانچه معاونت، پس از بررسی سالانه، عملکرد هسته را نامطلوب تشخیص دهد، موضوع لغو هسته از سوی معاونت در شورای پژوهشی و برنامه‌ریزی دانشگاه خواهد شد.

تعهدات و وظایف هسته پژوهشی

رئیس و اعضای هسته پژوهشی پس از دریافت ابلاغ از معاونت تحقیقات و فناوری تعهدات و وظایف زیر را بر عهده خواهند داشت:

- رئیس هسته پژوهشی موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه از دریافت ابلاغ معاونت، هسته پژوهشی را فعال نموده و گزارش آن را به معاونت ارسال نماید.
- رئیس هسته پژوهشی اداره امور اجرایی هسته و تلاش برای پیشبرد فعالیت‌های پژوهشی هسته را بر عهده خواهد داشت و ملزم به رعایت مالکیت دانشگاه در تمامی زمینه‌ها می‌باشد.
- رئیس هسته پژوهشی باید حداقل هر دو هفته یک بار نسبت به تشکیل جلسه با حضور حداقل ۷۰ درصد اعضا اقدام نماید و صورت جلسه را به معاونت تحقیقات و فناوری ارسال نماید.
- رئیس هسته پژوهشی می‌بایست گزارش فعالیت‌های هسته را هر شش ماه یک بار بعد از آغاز فعالیت هسته به صورت کتبی به شورای پژوهشی و برنامه‌ریزی دانشگاه ارائه نماید.

- هسته پژوهشی می‌بایست نسبت به تولیدات پژوهشی اعم از مقالات، کتب، محصولات فناورانه و ... با وابستگی سازمانی (افیلیشن) صحیح دانشگاه علوم پزشکی بیرجند اقدام نماید.
- هر هسته باید پس از یک سال از زمان تشکیل حداقل یک طرح تحقیقاتی درون دانشگاهی در دست انجام داشته باشد.
- هر هسته باید در سال دوم ارزیابی حداقل یک مقاله ISI یا Pubmed با مشارکت اعضاء هسته داشته باشد.
- هسته پژوهشی موظف است حداقل سالی یک بار نسبت به برگزاری یا شرکت اعضا در یک همایش منطقه‌ای، ملی یا بین‌المللی داخل کشور مرتبط با موضوع هسته اقدام کند.
- انتظار می‌رود هسته پژوهشی نسبت به شناسایی و تعامل با قطب‌های علمی و انجمن‌های تخصصی مرتبط با موضوع اقدام نماید.
- انتظار می‌رود هسته پژوهشی نسبت به اخذ گرنت و جذب منابع مالی خارج از دانشگاه اقدام نماید.
- هسته‌ها پژوهشی باید نسبت به برگزاری دوره‌های بازآموزی و توسعه آزمایشگاه‌ها و مراکز تخصصی جهت تسریع در جذب طرح‌های برون دانشگاهی و در درازمدت ایجاد مراکز تحقیقاتی، پژوهشگاه‌ها، انجمن‌ها و قطب‌های علمی اقدام نمایند.

حمایت از هسته‌های پژوهشی

هسته پژوهشی بر مبنای برنامه و عملکرد پژوهشی سالانه، عمل به وظایف تعریف‌شده، جذب پروژه‌های برون دانشگاهی و برنامه جلسات منظم که توسط شورای پژوهشی و برنامه‌ریزی دانشگاه بررسی می‌گردد از امتیازات زیر برخوردار خواهد شد:

- تخصیص اعتبار مورد نیاز برای اجرای فعالیت‌های پژوهشی مرتبط با هسته و محل مناسب جهت استقرار هسته پژوهشی مشروط به تأمین اعتبار و امکان تخصیص فضای استقرار

تبصره ۱- حمایت‌های انجام‌شده برای هسته پژوهشی به صورت سالانه می‌باشد و تمدید آن برای سال‌های دوم و سوم منوط به تأیید گزارش پیشرفت کار سالانه هسته در راستای برنامه ارائه‌شده خواهد بود.

- اولویت در تأمین هزینه‌های شرکت در دوره‌های تخصصی مرتبط با اهداف هسته بر اساس نظر شورای پژوهشی و برنامه‌ریزی دانشگاه خواهد بود.

- استفاده از امکانات و فضای آزمایشگاهی دانشگاه توسط هسته پژوهشی بر اساس توافق رئیس هسته و معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه، و در جهت اجرای فعالیت‌های تحقیقاتی هسته امکان‌پذیر خواهد بود.

- محاسبه و معادل‌سازی فعالیت‌های رئیس هسته پژوهشی بر اساس آیین‌نامه معادل‌سازی و با نظر معاونت تحقیقات و فناوری خواهد بود.

- صفحه اختصاصی هسته در سایت دانشگاه جهت اطلاع‌رسانی‌های فعالیت هسته‌ها ایجاد خواهد شد.

- پذیرش دانشجوی پسادکتری توسط اعضای هسته با حداقل درجه دانشجویی طبق آیین‌نامه پذیرش دانشجوی پسادکتری مصوب دانشگاه علوم پزشکی بیرجند امکان‌پذیر خواهد بود.

- اساتیدی که از طریق هسته‌های پژوهشی موفق به جذب گرنت خارج از دانشگاه می‌شوند، میزان گرنت پژوهشی که عضو هیات علمی از این طریق کسب می‌کند با نظر معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه ۱/۵ برابر خواهد شد.

پیوست ۱- فرم درخواست هسته پژوهشی

(۱) مشخصات هسته

- عنوان هسته به فارسی و انگلیسی:
- مدت اجرا:
- تاریخ پیشنهاد هسته:
- نام رئیس پیشنهادی هسته:

(۲) اعضای هسته

نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی / نوع مسئولیت در هسته	دانشکده	دانشگاه / سایر مراکز	تلفن همراه / ایمیل

(۳) اهداف و برنامه تشکیل هسته

- (۱) اهداف تشکیل هسته را بیان نمایید.
- (۲) نقش هر یک از اعضای هسته در جهت تحقق اهداف هسته ذکر شود.
- (۳) برنامه هسته برای اخذ گرنت از سایر منابع به جز دانشگاه در جهت تحقق اهداف هسته ذکر شود.
- (۴) خلاصه برنامه هسته (دستاوردهای هسته در بازه زمانی ۳ و ۵ ساله) را بیان نمایید.

- ۵) سابقه مطالعات و تحقیقات در موضوع هسته را با ذکر منابع اعلام نمایید.
- ۶) میزان و نحوه ارتباط با سایر مراکز علمی و سازمان‌ها و سایر مؤسسات را توضیح دهید.
- ۷) برنامه پژوهشی و زمینه کاربردی ایجاد هسته بر اساس اولویت‌های پژوهشی مصوب دانشگاه را بیان نمایید.
- ۸) چنانچه فعالیت هسته دارای نوآوری و خلاقیت می‌باشد را بیان نمایید.
- ۹) قراردادهای کاربردی مشترک در زمینه فعالیت هسته (با ذکر مجری و همکاران) را عنوان نمایید.
- ۱۰) فعالیت‌های مشترک علمی بین اعضای هسته پژوهشی (چاپ کتاب - مقاله - ثبت اختراع-پایان نامه و رساله) را ذکر نمایید.